

ZÁPISNICA

XXXI. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Hotel Bôrik, účelové zariadenie Úradu vlády SR, 27. november 2018, začiatok o 11.30 h

Prítomní, ospravedlnení a neospravedlnení: podľa priloženej prezenčnej listiny

Navrhnutý program zasadnutia:

Otvorenie

1. Návrh programu
2. Kontrola uznesení z posledného zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
3. Informácia podpredsedníčky Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny z 31. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
4. Informácia o Vstupnej správe k Stratégii rozvoja regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín
5. Informácia o príprave metodiky sčítania obyvateľov z hľadiska ich príslušnosti k národnosti alebo etniku so zreteľom na materinský jazyk (v súlade s Národným akčným plánom sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021)
6. Informácia o Piatej správe o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v Slovenskej republike
7. Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
8. Informácia o Správe o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2017 – 2018
9. Informácia o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020
10. Návrh Plánu činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny na rok 2019

11. Rôzne

- Informácia o príprave návštevy Výboru expertov Európska charty regionálnych alebo menšinových jazykov
- Informácia o pracovnom stretnutí riaditeľov národnostných múzeí na Slovensku so zástupcami národnostných menšín
- Informácia o príprave hodnotiacich správ Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny za obdobie rokov 2017 – 2018
- Informácia o Minimálnych štandardoch pre národnostné menšiny v EÚ
- Informácia o doplňujúcich voľbách do VNMES

Záver

Otvorenie

László Bukovszky, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej len „SVNM“) a predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „predseda výboru“):

- otvoril XXXI. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej aj ako „výbor“ alebo „VNMES“) a privítal všetkých prítomných;
- konštatoval, že svoju neúčasť na zasadnutí výboru ospravedlnili: Edit Bauer a Gyula Bárdos, členovia výboru za maďarskú národnostnú menšinu, ktorým za nepodarilo zabezpečiť účasť náhradníka, Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu, ktorého zastúpila Marta Kákoni, Milan Ján Pilip, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu, ktorého zastúpil Ján Lipinský, Dariusz Żuk-Olszewski, člen výboru za poľskú národnostnú menšinu, ktorému za nepodarilo zabezpečiť účasť náhradníka, a Ivan Mako a Viktor Teru, členovia výboru za rómsku národnostnú menšinu, ktorým sa nepodarilo zabezpečiť účasť náhradníka; ďalej konštatoval, že Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu a Vladimír Sendrei, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu, budú meškať;
- v súlade s článkom 3 ods. 1 Rokovacieho poriadku VNMES požiadal tajomníčku výboru, aby zistila uznášaniaschopnosť zasadnutia.

Alena Kotvanová, tajomníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „tajomníčka výboru“):

- uviedla, že vzhľadom na to, že je prítomných 21 členiek/členov, výbor je uznášaniaschopný.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval tajomníčke výboru za podanú informáciu.

Bod č. 1 – Schválenie programu zasadnutia

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril prvý bod navrhovaného programu zasadnutia výboru a konštatoval, že všetky členky a členovia výboru dostali návrh programu zasadnutia výboru včas a mali možnosť sa s ním oboznámiť;
- informoval, že sekretariát výboru dostal návrh na zaradenie nového bodu do programu: Informáciu o Vstupnej správe k stratégii rozvoja regionálnej kultúry a kultúry národnostných

menšín, ktorú bude prezentovať štátny tajomník Konrád Rigó a Jana Orlická z Ministerstva kultúry SR. Sekretariát návrh akceptoval a materiál zaradil do návrhu programu ako bod č. 4;

- oznámil, že na požiadanie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej len „MZVaEZ“) bola do programu zaradená aj Informácia o Piatej správe o implementácii rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín na Slovensku, a to ako bod č. 6;
- ďalej uviedol, že z bodu Rôzne bola vypustená informácia o uskutočnení medzinárodného jazykového workshopu, pretože bola zakomponovaná do bodu č. 9 (Informácia o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020);
- skonštatoval, že do bodu Rôzne boli pridané 3 nové body, a to: Informácia o príprave hodnotiacich správ výboru za obdobie 2017 a 2018; Informácia o Minimálnych štandardoch pre národnostné menšiny v EÚ a Informácia o doplňujúcich voľbách do výboru;
- požiadal členov a členky výboru o návrhy na doplnenie programu výboru;
- keďže nikto nepredniesol ďalší návrh na doplnenie programu výboru, prezentoval celý návrh programu vrátane uvedených doplnení a dal o ňom hlasovať.

Hlasovanie k prvému bodu programu „Návrh programu“:

Prítomní: 20
Za: 20
Proti: 0
Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že program zasadnutia výboru ako celok bol schválený.

Bod č. 2 – Kontrola uznesení z posledného zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril druhý bod zasadnutia výboru a odovzdal slovo tajomníčke výboru.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- poďakovala za slovo a informovala o plnení uznesení č. 122, 123 a 124 ktoré boli prijaté na XXX. zasadnutí výboru.

Uznesenie č. 122 k Informácii o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Výbor prerokoval a uznesením č. 122 zobral na vedomie Informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len ako „fond“). Predmetným uznesením zároveň vyjadril nespokojnosť s aktuálnym stavom uzatvárania zmlúv s úspešnými žiadateľmi o dotácie fondu a vyzval riaditeľa a Správnu radu fondu k náprave prijatím vhodných opatrení na urýchlenie aktuálneho procesu uzatvárania zmlúv v tomto roku, v budúcom období posilnením personálneho zabezpečenia a zjednodušením administratívnych procesov. Taktiež týmto uznesením vyzval vládu SR na prijatie vhodných legislatívnych opatrení za účelom

zamedzenia opakujúcich sa problémov v súvislosti s procesom poskytovania dotácií na podporu kultúry národnostných menšín vrátane prijatia vhodných systémových zmien.

Plnenie uznesenia č. 122:

V súlade s uznesením č. 122 predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny listami z 20. novembra 2018 požiadal riaditeľa a predsedu Správnej rady fondu o zaslanie informácie k plneniu uznesenia. Táto téma bola predmetom diskusie v rámci XXXI. zasadnutia výboru.

Uznesenie č. 123 k Informácii o príprave metodiky sčítania obyvateľov z hľadiska ich príslušnosti k národnosti alebo etniku so zreteľom na materinský jazyk (v súlade s Národným akčným plánom sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021)

Výbor prerokoval a uznesením č. 123 zobral na vedomie Informáciu o príprave metodiky sčítania obyvateľov z hľadiska ich príslušnosti k národnosti alebo etniku so zreteľom na materinský jazyk (v súlade s Národným akčným plánom sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021).

Plnenie uznesenia č. 123:

Z predmetného uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy. V rámci programu dnešného zasadnutia bude poskytnutá informácia o ďalšom postupe pri príprave metodiky.

Uznesenie č. 124 o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020

Výbor prerokoval a uznesením č. 124 zobral na vedomie Informáciu o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020. V rámci programu dnešného zasadnutia bude poskytnutá informácia o ďalšom postupe plnenia akčného plánu.

Plnenie uznesenia č. 124:

Z predmetného uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy.

Pokiaľ ide o zasadnutia Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a iných výborov Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej aj ako „rada“), v ktorých má VNMES a ÚSVNM svojich zástupcov, tajomníčka výboru uviedla, že rada zasadala 21. septembra a informáciu z tohto zasadnutia prednesie podpredsedníčka výboru, Dagmar Takácsová. Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania rady a Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie od posledného zasadania VNMES nezasadali.

László Bukovszky, predseda výboru:

- podakoval tajomníčke výboru za prednesené informácie a otvoril diskusiu k príslušnému bodu programu. Do diskusie sa nik neprihlásil.

Bod č. 3 – Informácia podpredsedníčky Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny z 31. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril tretí bod programu a udelil slovo podpredsedníčke výboru Dagmar Takácsovej

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- informovala, že sa zasadnutie rady uskutočnilo 21. septembra 2018. Rada v rámci programu prerokovala Správu o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017 za rok 2017, Informáciu zo zasadnutí výborov, Novelu zákona o Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva, Informáciu o príprave správy o plnení Celoštátnej stratégie o ochrane a podpore ľudských práv v Slovenskej republike a v rámci bodu Rôzne Informáciu o príprave predsedníctva SR v OBSE. Rada prijala nasledovné uznesenia: uznesením č. 202 vzala na vedomie informáciu k Správe o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 – 2017 za rok 2017; vzala uznesením č. 203 na vedomie informáciu zo zasadnutia výborov; ďalej uznesením č. 204 vzala na vedomie informáciu o novele zákona o Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva a posledné uznesenie č. 205 bolo vzatie na vedomie informácie o príprave Správy o plnení celoštátnej stratégie o ochrane a podpore ľudských práv v Slovenskej republike. Rada poverila sekretariát rady predložiť Správu o plnení úloh uvedených v Celoštátnej stratégii o ochrane a podpore ľudských práv v Slovenskej republike po zapracovaní pripomienok vznesených členkami a členmi rady v lehote do 19. októbra 2018.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa podpredsedníčke a doplnil, že rada vzala na vedomie uznesenie VNMES č. 122 a rozhodla pozvať na ďalšie zasadnutie konajúce sa 13. decembra 2018 riaditeľa fondu. V tejto súvislosti uviedol, že vláda SR na svojom 129. zasadnutí 20. novembra 2018 prerokovala informatívny materiál Informáciu o 31. zasadnutí rady, v rámci ktorého bola oboznámená aj s uznesením č. 122 (podrobnejšie pozri vyššie) VNMES k fondu.
- keďže sa nik neprihlásil do diskusie, uzavrel tretí bod programu.

Bod č. 4 – Informácia o Vstupnej správe k Stratégii rozvoja regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril štvrtý bod programu a udelil slovo štátnemu tajomníkovi Ministerstva kultúry SR (ďalej aj ako „MK SR“), Konrádovi Rigóovi a Jane Orlickej, koordinátorke tvorby stratégií kancelárie štátneho tajomníka MK SR.

Konrád Rigó, štátny tajomník MK SR:

- poďakoval sa Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „ÚSVNM“) za zapojenie sa do prípravy Vstupnej správy k Stratégii rozvoja regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín (ďalej aj ako „vstupná správa“) a poďakoval sa za príležitosť prezentovať tento materiál na pôde VNMES. Poznamenal, že bude vďačný za

všetky komentáre a pripomienky. Zároveň informoval, že práca na Stratégii rozvoja regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín (ďalej aj ako „stratégia“) prebieha na MK SR od mája 2018, pracuje na nej interný tím zložený z odborníkov, oslovované sú však aj ďalšie dotknuté subjekty. Prebehlo už 8 regionálnych stretnutí na úrovni krajov, na ktorých boli k spolupráci prizvaní predstavitelia kultúrnej obce a prebehli už aj 4 stretnutia s národnostnými menšinami. Všetky uvedené podujatia priniesli cenné informácie, ktoré sú postupne spracovávané.

- vyslovil ochotu odpovedať na prípadné otázky a prenechal slovo Jane Orlickej.

Jana Orlická, koordinátorka tvorby stratégií, kancelária štátneho tajomníka, MK SR:

- poďakovala sa za slovo a informovala, že Stratégia rozvoja regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín SR, sa pripravuje na základe Programového vyhlásenia vlády SR na obdobie 2016 – 2020. Stratégia by mala byť dokončená do marca 2019, kedy bude k dispozícii na pripomienkovanie jej finálna verzia. Cieľom stratégie je podpora komplexného a dlhodobého rozvoja miestnej a regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín ako súčasti udržateľného dynamického inkluzívneho rozvoja komunít a modernej kreatívne a inovačne orientovanej ekonomiky v regiónoch, mestách a obciach Slovenska. Prípravné práce pozostávajú zo 7 fáz, niektoré sa navzájom časovo prekrývajú. To vyplýva z toho, že tvorba vstupnej správy si vyžadovala paralelné získanie a spracovanie značného objemu informácií. V regiónoch pracuje 8 pracovných skupín a ďalšie 4 pracovné skupiny tvoria zástupcovia národnostných menšín. Výstupy z týchto stretnutí sa v súčasnosti spracúvajú. Naplánované je aj stretnutie s regionálnymi aktérmi Matice slovenskej, ďalej so zástupcami registrovaných cirkví, so zástupcami asociácií a zväzov a s regionálnymi a miestnymi médiami. Do konzultačného tímu bol začlenený aj VNMES ako neoddeliteľná súčasť tvorby stratégie, a to najmä v štádiu pripomienkovania dokumentov.

Analytická časť stratégie sa opiera o európske i vnútroštátne dokumenty. Vo vstupnej správe sa nachádzajú profily jednotlivých národnostných menšín. Ide o charakteristické znaky národnostnej menšiny, priority do rokov 2020 – 2030, formu regionálnej a miestnej podpory a silné stránky ako aj nedostatky štátnej podpory. Vstupná správa je rozdelená zatiaľ na dve časti; časť so vstupnými informáciami za oblasť miestnej regionálnej kultúry a časť za národnostné menšiny. Výsledná stratégia bude mať akčný plán s konkrétnymi opatreniami v oblasti miestnej a regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín. Všetky materiály budú predložené na pripomienkovanie.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa za prednesú komplexnú prezentáciu a otvoril diskusiu k príslušnému bodu programu. Poznamenal, že niektorí členovia VNMES boli aktívnou súčasťou tvorby vstupnej správy alebo sa zúčastnili participatívnych stretnutí.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- položil najskôr technickú otázku, či by sa nasledujúce zasadnutie nemohlo konať v Banskej Bystrici, keďže veľká časť členov výboru musí cestovať do Bratislavy na každé zasadnutie výboru a v Banskej Bystrici sa tiež nachádza účelové zariadenie Úradu vlády SR;

- taktiež privítal uvedenú iniciatívu a poďakoval sa zamestnancom MK SR, ktorí sa na jej tvorbe podieľajú.

Ondrej Pöss, člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- v mene nemeckej národnostnej menšiny privítal pripravovanú stratégiu, ktorá prepája regionálnu kultúru a kultúru národnostných menšín a položil otázku, či sa vzhľadom na to, že menšiny tvoria takmer 20 % obyvateľstva Slovenska, pripravuje aj stratégia rozvoja kultúry Slovenska, v rámci ktorej by bola vyvinutá stratégia rozvoja menšinových kultúr z celoštátneho hľadiska, ktorého súčasťou menšiny nepochybne sú.

Konrád Rigó, tajomník MK SR:

- odpovedal kladne a poznamenal, že v súčasnosti je účinná Stratégia rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020. V nasledujúcom období sa začne s prípravou na stratégiu na obdobie 2020 – 2030. Táto stratégia bude celoštátnou stratégiou, t. j. na najvyššej úrovni. Pokiaľ ide o pripravovanú Stratégiu rozvoja miestnej a regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín je to po prvýkrát ambícia dostať jej ciele aj do Agendy 2020 – 2030 čím sa regionálna kultúra dostane medzi oblasti regionálneho rozvoja a bude tak zaujímavá aj pre hospodárske rezorty.

Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- vychádzajúc z prezentovaného, položila otázku, či by sa nedala zmeniť formulácia vízie stratégie. Podľa predneseného totiž regionálna kultúra národnostných menšín akoby momentálne nebola živou súčasťou regionálnej kultúry a stala sa ňou až v roku 2030. V tejto súvislosti navrhla definovať víziu iným spôsobom.

Konrád Rigó, tajomník MK SR:

- uviedol, že MK SR vychádza z informácií o aktuálnej situácii. Na Slovensku doposiaľ nebola rozpracovaná stratégia rozvoja regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín. Je logické, že strategický dokument musí obsahovať formuláciu vízie a požiadala Janu Orlickú o doplnenie informácií.

Jana Orlická, koordinátorka tvorby stratégií, kancelária štátneho tajomníka, MK SR:

- uviedla, že v rámci participatívnych stretnutí MK SR zistilo, že sa predstavitelia kultúry národnostných menšín v regiónoch stretávajú s problémami ako napr. neexistencia dotačného systému, ktorý by podporoval národnostnú kultúru na úrovni regiónov a miest, zanikanie spolkov v dôsledku absencie permanentných programov na administratívne sily, neexistencia infraštruktúry, v rámci ktorej je možné realizovať podujatia atď. Ak by kultúra národnostných menšín bola plnohodnotnou, živou súčasťou regionálnej a miestnej kultúrnej politiky, tieto problémy by neexistovali. Cieľom stratégie je posilniť existenciu národnostných menšín všetkými nástrojmi, ktoré môžu byť funkčné. V tomto duchu je potrebné vnímať spomínanú formuláciu vízie.

Pavel Traubner, člen výboru za židovskú národnostnú menšinu:

- ocenil prácu ľudí podieľajúcich sa na tvorbe stratégie. Vyjadril súhlas s tajomníkom MK SR, že sa podpora menšinových kultúr doposiaľ nerozbehla a vyjadril nádej, že budúce generácie sa do roku 2030 dožijú toho, čo táto stratégia prináša. Avizoval tiež ochotu spolupracovať pri jej tvorbe i naplňaní.

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- vyslovila vďaku a uznanie za prácu na stratégii a uznala, že národnostné menšiny síce sú súčasťou regionálnej kultúry, ale nebyť vlastnej iniciatívy, menšiny by súčasťou boli len veľmi ťažko, keďže infraštruktúra a nástroje podpory sú veľmi slabé. Vyjadrila nádej, že proces prípravy stratégie bude dotiahnutý do konca, čo môže pre menšiny znamenať obrovskú pomoc. Poprosila všetkých o súčinnosť pri tvorbe stratégie.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- opýtal sa, na základe akého kľúča boli pozývaní účastníci participatívnych stretnutí v regiónoch. Na stretnutia totiž prišli aj ľudia, ktorí nepôsobia v oblasti kultúry národnostných menšín.

Jana Orlická, koordinátorka tvorby stratégií, kancelária štátneho tajomníka, MK SR:

- uviedla, že Odbor kultúry národnostných menšín vytvoril návrh podľa požiadaviek odborníčky na prípravu stratégií, aby boli na stretnutiach zastúpení nielen vedúci činitelia spolkov alebo zväzov, ale aj zástupcovia aktívnych občianskych združení, ktoré sú žiadateľmi o finančnú podporu. V rámci prípravy stretnutí sa vychádzalo aj z podkladov poskytnutých fondom. Uviedla, že tým, že sa informácia o stretnutí neformálne šírila medzi ľuďmi, prišli aj takí ľudia, ktorí neboli pozvaní. Vzhľadom na to, že kapacita nebola naplnená a jednotlivých stretnutí sa nezúčastnilo viac ako 30 ľudí, interný tím uvítal každého účastníka. Ubezpečila však, že nie je nutné mať obavy, žeby nepozvaní účastníci svojimi názormi nevhodne ovplyvnili závery týchto stretnutí.

József Berényi, podpredseda Trnavského samosprávneho kraja, zástupca SK 8:

- sa na úvod predstavil, keďže sa VNMES zúčastnil po prvýkrát. Uvítal prípravu stratégie. Opýtal sa, ako treba chápať fakt, že v stratégii je spojenie regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín; a teda či stratégia obsahuje aj rozvoj kultúry napr. regiónu Spiš, kde je špecifická kultúra, Horehronie, alebo Liptov, či Gemer, kde sú odlišnosti v oblasti Poltára a Rimavskej Soboty.

Jana Orlická, koordinátorka tvorby stratégií, kancelária štátneho tajomníka, MK SR:

- podľačkova sa za otázku. Spresnila, že stratégia nemôže zasahovať do aktuálneho samosprávneho členenia. Vymenované historické regióny sú podložené kultúrnymi vzorcami a etapou historicko-kultúrneho vývoja. Participatívne skupiny sú však vytvorené na území aktuálnych samosprávnych krajov. V stratégii je možné len odporučiť rozvoj regionálnej a miestnej kultúry na konkrétnom území, je však nutné vychádzať z aktuálneho stavu členenia verejnej správy. Už vo vstupnej správe sú naznačené problémy súvisiace s aktuálnym samosprávnym členením Slovenska. Ak však ide o inštrumentálnu podporu a iné nástroje podpory, je nevyhnutné akceptovať, že územia spadajú pod vyššie územné celky, obce a mestá.

László Bukovszky, predseda výboru:

- podľačoval sa za prezentáciu i diskusné príspevky a požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení k predmetnému bodu programu.

Hlasovanie o uznesení č. 125:

Prítomní: 22
Za: 22
Proti: 0
Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 125 bolo schválené.

Bod č. 5 – Informácia o príprave metodiky sčítania obyvateľov z hľadiska ich príslušnosti k národnosti alebo etniku so zreteľom na materinský jazyk (v súlade s Národným akčným plánom sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021)

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril piaty bod rokovania výboru a požiadal pani generálnu riaditeľku sekcie sociálnej štatistiky a demografie Štatistického úradu SR (ďalej aj ako „ŠÚ SR“) Ľudmilu Ivančíkovú o poskytnutie informácií.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- poďakovala sa za slovo a pripomenula, že príprava metodiky sčítania obyvateľov z hľadiska príslušnosti k národnosti alebo etniku so zreteľom na materinský jazyk je úloha vyplývajúca z 5. strategického cieľa Národného akčného plánu Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Zodpovednými gestormi sú ÚSVNM a ŠÚ SR, pričom na úlohe spolupracujú aj ďalšie subjekty.

- okrem informácie, ktorá tvorí prílohu tejto zápisnice (príloha č. 1, Ľudmila Ivančíková informovala ešte o výsledkoch výskumu prostredníctvom fókusovej skupiny, ktorá bola zrealizovaná 16. 11. 2018. Cieľom bolo zistiť, ako by sa na možnosť prihlásenia sa k viacnásobnej etnicite pozerali obyvatelia.

- uviedla niektoré závery analýzy (celý analytický komentár sa stane súčasťou výstupu expertnej pracovnej skupiny). V rámci nich napr. uviedla, účastníci fókusovej skupiny poukazovali aj na potrebu mediálnej informačnej kampane pre občanov o význame a dôležitosti získania spoľahlivých údajov o národnostnom zložení krajiny a jazykových zvyklostiach a potrebách obyvateľstva. Účastníci sa zhodli, že vysvetľovacia kampaň by mala byť patrične intenzívna a mala by zvýrazniť praktický účel poskytovaných údajov. Mala by sa zamerať na objasňovanie pojmu národnosť a zdôrazňovať vzťah medzi podporou kultúry a vzdelávania menšín a prihlasovaním sa k menšinovej národnosti.

- z pohľadu ŠÚ SR je veľmi významné to, že respondenti zdôrazňovali predovšetkým hľadisko materinského jazyka, viac než hľadisko multietnicity. To označila z hľadiska celkového pohľadu na problematiku za prínosné.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa a odovzdal slovo tajomníčke výboru

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMES:

- doplnila, že príprava metodiky náročná, vzhľadom na veľké množstvo materiálov, ktoré boli vypracované v priebehu činnosti pracovnej skupiny. Taktiež zdôraznila potrebu viacúrovňovej komunikačnej stratégie, ktorá by mala prispieť k dôkladnej informovanosti občanov Slovenska o tom, aké je sčítanie dôležité, čo prinesie, čo sa od neho odvíja, ako sú chránené ich osobné údaje a pod. a tým aj úspešnej realizácii sčítania. ÚSVNM v tejto oblasti vyvinie úsilie o dosiahnutie tohto cieľa a bude v tomto zmysle aktívne spolupracovať s rôznymi ďalšími aktérmi a verejnoprávnymi inštitúciami vrátane fondu a RTVS. Zdôraznila, že nie je možné postaviť dobré politiky bez relevantných dát a nie je možné aplikovať zákon, ak nie sú relevantné a spoľahlivé údaje.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa za prezentácie a udelil slovo pánovi Traubnerovi a pani Szekeres.

Pavel Traubner, člen výboru za židovskú národnostnú menšinu:

- informoval, že on osobne sa prikláňa k zisťovaniu viacnásobnej národnosti a etnicity a toto stanovisku poskytol aj pani Rundesovej. V prezentácii nezachytil informáciu o tomto stanovisku za židovskú národnostnú menšinu. Uviedol, že v prípade židovskej národnostnej menšiny je situácia obzvlášť problematická, pretože 90 % z príslušníkov sú Slováci, ale majú aj plné právo prihlásiť sa k židovskej národnosti. Požiadaval, aby bol materiál bol doplnený o jeho názor a poďakoval sa.

Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- položila otázku či boli respondenti fókusovej skupiny príslušníkmi národnostných menšín, alebo šlo o náhodnú vzorku.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- uviedla, že sa fókusová skupina sa uskutočnila vo východoslovenskom krajskom meste, zúčastnilo sa na nej 8 príslušníkov národnostných menšín z pôvodného plánovaného počtu 10. ŠÚ SR sa zameriaval predovšetkým na obyvateľov so stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním, snažil sa o dodržanie rodovej rovnosti, vek respondentov bol 40 a viac rokov. Dvaja účastníci sa zisťovania nezúčastnili, pri rómskej národnosti sa v dôsledku toho nepodarilo zaistiť rodovú vyváženosť v skupine.

Hana Zelinová, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- informovala sa o výzve pani Rundesovej, ktorá oslovila vybraných ľudí, aby sa vyjadrili, či sú v rámci nasledujúceho Sčítania obyvateľov, domov a bytov (ďalej aj ako „SODB“) za možnosť zisťovania dvoj prípadne viacnásobnú príslušnosti k národnostnej menšine alebo nie. Položila otázku, či má rozumieť výzve pani Rundesovej tak, že sa ňou opýtané osoby majú vyjadriť nie ako osoby, ale ako zástupcovia národnostných menšín. V takom prípade by česká národnostná menšina dvakrát potvrdzovala, že je za možnosť zisťovania dvoj prípadne viacnásobnej príslušnosti k národnostnej menšine. Podobne ako prof. Traubner, ani zástupkyne českej národnostnej menšiny informáciu o tejto skutočnosti prezentácii nezachytili.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMES:

- uviedla, že šlo o iniciatívu pani Tatjany Rundesovej, ktorá sa obrátila na menšiny. Informácie, ktoré odznali budú zaznamenané aj v zápisnici aj v rámci metodiky.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- poukázal na veľký rozdiel medzi počtom Rómov na Slovensku podľa Atlasu rómskych komunít a podľa SODB. Položil otázku, či sa pri sčítaní, vzhľadom na nízku vzdelanostnú úroveň niektorých skupín Rómov, ktorí sú, v dôsledku nevedomosti, ochotní prihlásiť ku ktorejkoľvek národnosti, bude postupovať metodikou podobnou ako pri tvorbe Atlasu rómskych komunít. Keďže partnerom pri príprave metodiky SODB bol aj Úrad splnomocnenca pre rómske komunity, opýtal sa, či bude v týchto veciach participovať.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- uviedla, že Atlas rómskych komunít, ako vyplýva z názvu, hovorí o rómskej komunite. Nie je to celoplošné zisťovanie, je založený na sociografickom prieskume. So splnomocnencom pre rómske komunity prebieha spolupráca napr. pri realizácii špecifického zisťovania o životných podmienkach, ktoré je zase zamerané na výskum marginalizovaných komunít.
- ďalej pokračovala, že SODB je špecifické tým, že sa týka všetkých obyvateľov, je vyčerpávajúce, v jeho rámci nie sú žiadne odhady, nie je to výberové zisťovanie. SODB zisťuje príslušnosť k národnosti alebo etnicite. Je to však na báze dobrovoľnosti a sebadeklarácie, to znamená, že obyvateľ sa má sám rozhodnúť, k akej národnosti sa prihlási.
- práve preto sa ukazuje, že je kľúčová propagácia a komunikácia, pretože to, ako sa obyvateľ v danom momente prihlási, je ovplyvnené mnohými faktormi. Opätovne potvrdila, že bude nutné urobiť vysvetľovaciu kampaň, ak majú byť dáta zo SODB kvalitné.

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uviedla, že si myslí, že z pohľadu národnostných menšín má veľký význam to, ako bude vyzerat' konkrétna otázka na príslušnosť k národnosti alebo k etniku a na materinský jazyk a veľkou mierou od toho závisí ďalší rozvoj národnostných menšín cez finančné nástroje a podobne. Vyjadrila poľutovanie nad tým, že výbor nebol schopný dospieť ku kompromisnému stanovisku a že nebol urobený jasný záver z názorov na túto otázku od jednotlivých zástupcov národnostných menšín, ktoré z vlastnej iniciatívy zozbierala pani Rundesová. Vyslovila obavu, že formulácia otázok napokon možno nebude vyhovovať väčšinovému stanovisku národnostných menšín.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- z pohľadu ŠÚ SR konštatovala, že keďže za SODB je zodpovedný ŠÚ SR, rozhodnutie je na ňom. Nemôže ho však robiť bez tých, pre ktorých informácie zbiera, t. j. aj bez národnostných menšín. Napriek tomu je potrebné vziať na vedomie, že ani expertná skupina sa nedopracovala ku konsenzu. Názory jednotlivých členov budú spracované v metodike. Konečné rozhodnutie bude ešte predmetom diskusií aj s VNMES. Metodika problém neuzatvára, pretože sa ukázalo, že konsenzus sa nedosiahol ani na expertnej úrovni.

Tomáš Hrustič, člen výboru, odborník – Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV:

- poďakoval sa za slovo a avizoval, že má dve pripomienky.

- k otázke pána Daška; je kľúčové, že pri Atlase rómskych komunít boli odhady počtu Rómov urobené na základe pripísanej etnicity. Tieto dáta nevychádzajú z vlastnej sebaidentifikácie ľudí, ktorí boli zarátaní ako Rómovia v atlase. Cieľom atlasu bolo mapovať sociálne vylúčené lokality a ísť cestou pripísanej etnicity bolo metodologické rozhodnutie autorov. Pri SODB je kľúčové slobodne sa rozhodnúť a vybrať si identitu, ktorú respondent cíti ako dôležitú.

- z pozície člena Poradného výboru pre Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín sa prihovoral za možnosť zisťovania viacnásobnej identity, pretože to je aj odporúčanie viacerých medzinárodných dohovorov. Slovenská republika je už len jedna z mála v rámci zúčastnených krajín na tomto dohovore, ktorá nemá možnosť zisťovania viacnásobnej identity. Skúsenosti z krajín, kde sa zaviedla možnosť deklarácie viacnásobnej identity, svedčia o pozitívnom vplyve tohto rozhodnutia na počet členov národnostných menšín. Ľudia sa rozhodujú na základe vlastnej identity a často cítia náležitosť k viacerým menšinám. Je tam možnosť slobodnej voľby a nie sú pod takým veľkým tlakom, aby sa museli rozhodnúť len pre jednu identitu, čo je ťažké pre mnohých ľudí.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- za problém označil nedostatočnú informovanosť najmä vo vylúčených rómskych komunitách. Opýtal sa, či by nebolo možné nejakým spôsobom prepojiť údaje z Atlasu a údaje z SODB.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- informovala, že v rámci prípravy SODB ŠÚ SR sa v súčasnosti pripravuje osobitná štúdia, ktorá sa zaoberá metodikou sčítania obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít.. V rámci zabezpečenia samotného sčítania, ktoré prebehne elektronicky, sa bude spolupracovať aj s terénnymi sociálnymi pracovníkmi, v špecifických prípadoch budú pomáhať sčítací asistenti.

Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- položila otázku, či expertná skupina dospela k záveru, či sa bude zisťovať viacnásobná identita a ako bude vyzeráť konštrukcia otázky.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- odpovedala, že v rámci expertnej skupiny sa členovia a členky nezhodli na spoločnom riešení. Argumentácie viacerých navrhnutých riešení budú zohľadnené v Metodike.
- prezentovala osobný názor, že sa treba zaoberať myšlienkou zisťovania viacnásobnej príslušnosti k národnostnej menšine alebo etniku. Ostáva otázka, ako budú konštruované otázky, aby sa nestalo, že otázky o národnostiach budú tvoriť jeden modul obsahujúci veľmi veľa otázok a obyvateľ, ktorý by mal odpovedať na 8 otázok, bude odpovedať na 6 otázok o národnosti. To by sa mohlo prejavovať tým, že by obyvatelia vôbec neodpovedali.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMEŠ:

- pripomenula, že Metodika je konštruovaná ako sumár všetkých dobrých nápadov a bude obsahovať všetky stanoviská. Metodika bude obsahovať odporúčania, bude teoretickým nástrojom, ktorý bude poskytnutý ŠÚ.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- upozornil, že inštrukcie k SODB a prípadná pomoc by mali byť ku všetkým občanom rovnaké. Pripomenul, že ak existuje stratégia, ako inak pristupovať k jednej z národnostných menšín, aj o Rusínoch je známe, že je ich počet vyšší, než sa v rámci SODB k tejto národnosti hlási. Je to dokonca jediná menšina, ktorá má viac ľudí hlásiacich sa k materinskému jazyku ako k národnosti. Pomôcť s pochopením SODB je potrebné všetkým menšinám, resp., všetkým obyvateľom Slovenska. Zisťovanie príslušnosti k národnostnej menšine je v rámci SODB na báze deklarácie, obyvateľ vyjadruje sa v rámci neho subjektívny pocit a je na predstaviteľoch menšín, aby ľudí získavali a presviedčali. O osobitný prístup by podľa neho mohol žiadať každý.

László Bukovszky, predseda výboru:

- komunikácia informácií o SODB v rámci jednotlivých komunít alebo menšín je úlohou štátu, verejnoprávnych médií, tretieho sektoru, ale aj príslušnej komunity alebo menšiny. Avizoval, že plánuje iniciovať, aby MK SR v rámci fondu vyčlenilo financie na propagačnú a informačnú kampaň k SODB. Nie je to len problém rómskej národnostnej menšiny alebo komunity, je univerzálny.

- podľa neho nebude ľahké dopracovať sa ku konsenzu 13 menšín, z ktorých každá má svoje špecifiká a očakávania.

Stane Ribić, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že zmenu, teda možnosť zisťovania dvoj prípadne viacnásobnej príslušnosti k národnostnej menšine navrhujú členovia expertnej skupiny, podstatné je však najmä to, aký zámer sleduje táto zmena. Preto bude podstatná formulácia otázky. Uviedol príklad z vlastnej rodiny: jedna stará mama je Nemka, druhá je Ukrajinka, starý otec je Chorvát, a on sa cíti byť Srbom.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- objasnila, prečo sa začala diskusia ohľadom metodiky SODB. Otázka národnosti nie je otázka, ktorú vyžaduje Európska únia, ŠÚ SR sa na ňu pýta z vlastnej iniciatívy a rozhodol sa ju prediskutovať. Položil si otázku, či vôbec bude pri novom sčítaní, ktoré bude robiť kombináciou registrov a údajov od obyvateľov, zisťovať národnosť. Stanoviská expertnej skupiny aj analýza legislatívy ukázala potrebu zisťovať tento údaj. Nasledovala druhá otázka; ak sa bude SODB pýtať na národnosť, ako sa na ňu bude pýtať? Medzinárodné skúsenosti hovoria, že sa dá pýtať buď na jednu národnosť, ako to bolo v SODB doteraz, alebo sa zisťuje viacnásobná príslušnosť k národnostnej menšine. V rámci expertnej skupiny prebehla diskusia aj o týchto možnostiach. Všetko, čo pán Ribić povedal, tam odznelo, a bude to aj zaznamenané v rámci výstupov.

- z hľadiska spracovania, ak bude možnosť vyplniť neobmedzené množstvo odpovedí na otázku o etnicite, výsledkom bude matica extrémnych možností, ktoré budú z hľadiska početnosti tak malé, že nebudú mať výpovednú hodnotu. Samozrejme, konečná podoba otázky závisí na dohode. Je si však treba uvedomiť, že príslušnosť k viacerým národnostiam by mohla skvalitniť niektoré výstupy na národnej úrovni a mohla by byť použiteľná pre rozvoj týchto národností alebo menšín. Ak bude takéto riešenie zaradené do formulára, musí to byť zrozumiteľné, aby sa neobjavil problém s vyhodnocovaním. Takáto situácia nastala

napr. v Českej republike, kde bola položená ešte druhá otázka na ďalšie národnosti. Nakoniec, keď ju štatistický úrad vyhodnotil a vytvoril kombinácie odpovedí, výstupy neboli použiteľné. Nejde len o to znenie otázky, ale aj o to, ako sa budú údaje spracúvať ďalej a ako sa výstupy použijú.

Stane Ribić, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu:

- poďakoval sa za odpoveď. Zdôraznil, že SODB bude mať vplyv na financovanie národnostných menšín a spoluprácu medzi národnostnými menšinami a teda prinesie pozitíva.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie, ŠÚ SR:

- potvrdila, že by otázka na národnosť v rámci SODB mala skvalitniť dané údaje. Ľudia v minulosti neodpovedali na otázku o národnosti z tých dôvodov, že sa buď nechceli zúčastniť sčítania, nechceli odpovedať len na otázku o národnosti, alebo mali problém s otázkou s možnosťou prihlásiť sa len k jednej národnostnej menšine. Rodín, kde sú manželia z viacerých národností, alebo si deti zapisujú rozdielne národnosti svojich rodičov je stále viac a nielen v prípade historických národnostných menšín, ale i cudzincov, ktorí žijú na Slovensku.

László Bukovszky, predseda výboru:

- dodal, že Metodika musí reflektovať súčasnú legislatívu. Výsledky SODB majú vplyv na percentuálne rozdelenie finančných prostriedkov na kultúru národnostných menšín i na jazykové práva. Je tu napríklad aj taká situácia, ktorú opísal pán Medviď, že k rusínskemu jazyku sa prihlásilo viac obyvateľov ako k samotnej národnostnej menšine.
- vyjadril ambíciu presadzovať, aby sa právo na používanie materinského jazyka odvíjalo od údajov zistených prostredníctvom SODB o materinskom jazyku obyvateľa a nie od jeho národnostnej príslušnosti..

József Berényi, podpredseda Trnavského samosprávneho kraja, zástupca SK 8:

- konštatoval, že najväčší rozdiel medzi reálnym počtom obyvateľov patriacich k národnostnej menšine a medzi počtom obyvateľov, ktorí sa k nej prihlásili, bol u rómskej národnostnej menšiny, avšak rozdiely boli aj v prípade maďarskej a rusínskej národnostnej menšiny.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMES:

- poďakovala sa za prácu expertom, ktorí pracovali v expertnej skupine a ocenila efektívnu, otvorenú a mnohohrstvovú diskusiu. Informovala, že Metodika bude zverejnená na webovom sídle splnomocnenca a teda dostupná verejnosti.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa za prezentáciu i diskusné príspevky a požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení k tomuto bodu programu.

Hlasovanie o znení uznesenia č. 126:

Prítomní: 22
Za: 22
Proti: 0
Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 126 bolo schválené.

PRESTÁVKA

Bod č. 6 Informácia o Piatej správe o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v Slovenskej republike

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril bod programu č. 6., ktorý bol zaradený do programu na požiadanie generálnej riaditeľky Sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu MZVaEZ Barbary Illkovej.

Barbara Illková, členka výboru za MZVaEZ SR:

- informovala, že MZVaEZ SR pristúpilo k príprave Piatej správy o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín (ďalej len „RDNM“), ako záväzku vyplývajúceho z medzinárodnej zmluvy, ktorý sa viaže sa k päťročnému hodnotiacemu obdobiu. Materiál informuje o vývoji v oblasti ochrany národnostných menšín na vnútroštátnej úrovni od roku 2013 s dôrazom na implementáciu odporúčaní z predchádzajúceho kola monitoringu. Boli to tri odporúčania prerokované aj na pôde výboru a aj v rámci follow-up seminárov. Správu začalo MZVaEZ SR pripravovať v auguste 2018 z toho dôvodu, aby informácie v nej obsiahnuté boli z hľadiska časovej aktuálnosti vyhovujúce pre potreby kontrolného orgánu. Podklady zaslalo 11 orgánov štátnej správy. Osobitne vyslovila vďaka za spoluprácu ÚSVNM. Materiál je aktuálne do 15. novembra 2018 v MPK. Požiadala členov o pripomienky, podnety, námety, príp. doplnenia materiálu. Piata správa o implementácii RDNM je rozdelená tak, aby bolo zohľadnené usmernenie výboru ministrov Rady Európy pre prípravu implementačných správ, Obsahuje všeobecnú informáciu o vývoji legislatívy v medzisesionálnom období. Správa v samostatnej časti reaguje na odporúčania a informuje o jednotlivých opatreniach na implementáciu záväzkov podľa jednotlivých článkov RDNM. S cieľom posilňovania participatívneho charakteru prípravy tejto správy boli prostredníctvom tajomníka rady oslovení členovia rady za občiansku komoru a správa je zaradená na rokovanie rady 13. decembra 2018 a po jeho predpokladanom schválení alebo vzatí na vedomie bude materiál predložený na rokovanie vlády tak, aby bolo možné správu v piatom kole monitoringu predložiť generálnemu tajomníkovi Rady Európy v stanovenej lehote do 1. februára 2019. Monitoring bude, podobne ako v predchádzajúcich kontrolných obdobiach, formálne ukončený prijatím rezolúcie Výboru ministrov Rady Európy. Po formálnom ukončení monitoringu je zvykom uskutočniť na vnútroštátnej úrovni tzv. follow-up seminár ako formu pokračovania dialógu s Poradným výborom RDNM.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval za prezentáciu i za spoluprácu pri príprave toho materiálu. Keďže sa do diskusie nikto neprihlásil, požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení k tomuto bodu programu.

Hlasovanie uznesení č. 127:

Prítomní: 21
Za: 21
Proti: 0
Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 127 bolo schválené.

Bod č. 7 – Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril bod programu č. 7 a privítal riaditeľa fondu, ktorému poďakoval za materiál (príloha č. 2) a odovzdal slovo riaditeľovi fondu.

Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:

- poďakoval sa za slovo a prezentoval informáciu, ktorá sa nachádza v prílohe tejto zápisnice. Dodal, že príloha neobsahuje údaje o finančných prostriedkoch, ktoré ešte neboli vyplatené, čo k 26. novembru 2018 predstavovalo čiastku 500 000 eur. V budúcom roku sa ku čiastke, ktorá bude prerozdelená, prirátajú ešte finančné prostriedky, ktoré neboli prerozdelené za rok 2018. Koncom decembra bude známa presná suma. Oproti roku 2018 má na rok 2019 fond 4 mesačný náskok, keďže na rok 2018 bola prvá výzva zverejnená 29. decembra 2017, zatiaľ čo na rok 2019 to bolo už v októbri, resp. v novembri.

_informoval, že prebehlo pracovné stretnutie na Protimonopolnom úrade SR týkajúce sa výnimky pre periodickú a neperiodickú tlač. Schéma končí 31. decembra 2020, ale keďže bude potrebné komunikovať priamo s Bruselom, počíta sa s tým, že príprava novej schémy bude trvať asi rok a pol.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval za informáciu a otvoril diskusiu k bodu č. 7.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- uviedol, že sa stretol s komplikáciami pri podaní projektu na financovanie periodickej tlače, keďže nemohol požiadať o podporu na celý kalendárny rok, a taktiež problematická je aj finančná spoluúčasť pri elektronických médiách. Vydavateľmi sú občianske združenia, ktoré nemajú z týchto projektov zisk a nájst' financie na takú vysokú spoluúčasť je viac-menej nemožné. Opýtal sa, či sa budú tieto otázky riešiť.

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- upozornila na problém spolufinancovania, v rámci ktorého je možné započítať len oprávnené náklady. Doteraz bolo možné účtovať náklady, ktoré preukázateľne súviseli s projektom, ale nemuseli spĺňať kvalifikáciu oprávnených nákladov, zatiaľ čo aktuálne ju spĺňať musia. Občianske združenia národnostných menšín majú totiž iné náklady, ktoré si potrebujú pokryť a časť z nich mohli vyúčtovať aspoň ako spolufinancovanie projektov, čo teraz nebude možné. Tým sa nesmierne komplikuje situácia. Opýtala sa, z čoho vychádzalo toto rozhodnutie a či bolo nutné.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa a dal slovo riaditeľovi fondu.

Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:

- odpovedal najprv pánovi Medvid'ovi, že sa na probléme pracovalo a systém by už mal byť úplne v poriadku. Na rok 2018 bol deadline výzvy stanovený na 10. február a preto nebolo možné žiadať o financie na to, čo sa uskutočnilo skôr. Výzvy na budúci rok boli však zverejnené už tento rok, je možné ich podávať so začiatkom projektu od 1. januára. Pokiaľ ide o spoluúčasť projektov zameraných na elektronické médiá, v súlade s aktuálnou Schémou minimálnej pomoci poskytovanej v SR prostredníctvom Fondu na podporu kultúry národnostných menšín je pomoc možno poskytovať do výšky 95 % oprávnených výdavkov.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- položil doplňujúcu otázku, či si občianske združenia, ktoré vydávali noviny už v januári, no projekt mohol začať až 10. februára, zaplatia náklady za január z vlastných zdrojov.

Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:

- odpovedal kladne, keďže financie sa dajú čerpať len počas trvania projektu.
- pani Takácsovej odpovedal, že sa zmena udiala kvôli upozorneniu protimonopolného úradu.

Ján Lipinský, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- sa v súvislosti s výškou finančných prostriedkov na rok 2019 pre jednotlivé národnostné menšiny opýtal, či budú odborné rady fondu prerozdeľovať rovnaké finančné prostriedky ako minulý rok, alebo k nim pribudnú len čiastky z vrátených peňazí z nezrealizovaných projektov.

Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:

- upresnil, že v tabuľke sú uvedené sumy vychádzajúce zo zákona. Zopakoval, že k nim budú pripísané finančné prostriedky, ktoré budú vrátené.

László Bukovszky, predseda výboru:

- dodal, že pred vyúčtovaním všetkých projektov nie je možné zatiaľ ani určiť, ani predpokladať výšku sumy, ktorá sa bude rozdeľovať budúci rok.

Ondrej Pöss, člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- položil otázku, či v aktuálnej Schéme minimálnej pomoci prišlo k zmene, pokiaľ ide finančný strop 200 000 eur pre jeden subjekt s výnimkou periodickej tlače.

Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:

- odpovedal, že celková výška pomoci de minimis nesmie presiahnuť strop vo výške 200 000 eur na jediný subjekt v priebehu obdobia predchádzajúcich dvoch fiškálnych rokov.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- opýtal sa, či sa niekedy v budúcnosti počíta so zvýšení personálnych kapacít fondu, keďže v uplynulom období boli zamestnanci fondu veľmi pracovne vytiažení.
- opýtal sa, čo je dôvodom, že zmluvy na pomerne veľké množstvo projektov maďarskej národnostnej menšiny ešte neboli podpísané.

Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:

- uviedol, že v čase predchádzajúceho zasadnutia výboru boli vypísané výberové konania na nové pracovné miesta, keďže sa zmenil zákon a od septembra 2018 môže fond využívať na chod kancelárie 5 % alokovaných finančných prostriedkov. Fond má v súčasnosti 12 zamestnancov, 8 z nich sa zaoberá len podpornou činnosťou. Pribudli dvaja zamestnanci.

Spresnil, že 3 referenti sa zaoberajú projektmi maďarskej národnostnej menšiny, 3 projektmi ostatných menšín a jedna referentka má na starosti vyúčtovania. Okrem nich fond zamestnáva ešte jednu projektovú koordinátorku.

- na druhú otázku odpovedal, že väčšinou ide o žiadateľov, ktorí nemajú vyrovnané svoje záväzky voči štátnemu rozpočtu. Patria medzi nich aj veľkí žiadatelia, ďalej subjekty, ktoré vôbec nekomunikujú, alebo neupravili rozpočty. Niektoré subjekty si napríklad neupravili rozpočty viac než 150 dní, takže existuje predpoklad, že nebudú realizovať svoje projekty, no zatiaľ fond o tom neinformovali. Niektoré zmluvy meškali kvôli problémom s identifikačným číslom organizácie. Navyše Centrálny register exekúcií, u ktorého problém vznikol, nebol schopný poslať fondu oficiálny dokument potvrdzujúci tento technický problém, čo sa nakoniec stalo až v októbri a až potom bolo možné problém riešiť.

László Bukovszky, predseda výboru:

- informoval, že ÚSVNM poskytoval fondu efektívnu súčinnosť. Na základe dohody s riaditeľom fondu ÚSVNM zverejnil aj výzvu a poskytoval fondu priebežne informácie o administratívnej finančnej kontrole vyúčtovaní projektov KNM za rok 2017 vrátane informácií či žiadateľ má alebo nemá vyrovnané záväzky voči štátnemu rozpočtu.

Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- položila otázku, či je potrebné ďalšie personálne navýšenie, keďže na minulom zasadnutí odznelo, že jednopodpercentné navýšenie rozpočtu zrejme nebude stačiť.
- informovala sa tiež, prečo bola príprava schémy štátnej pomoci podpísaná až v septembri.

Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:

- uviedol, že 1 % znamená 80 000 eur ročne a podľa jeho názoru sú aktuálne personálne kapacity postačujúce. Vysvetlil, že rok 2018 bol prvým rokom činnosti fondu. Bolo potrebné nastaviť všetky procesy, čo bolo príčinou omeškaní. V súčasnosti má fond oproti predchádzajúcemu roku štvormesačný náskok, takže nie je potrebné znovu otvárať zákon o fonde, ktorý bol naposledy novelizovaný v júni 2018. Či bude potrebná ďalšia zmena bude jasné po uplynutí aspoň dvoch rokov. Navyše pre ďalšie zmeny je potrebná aj politická vôľa.
- objasnil, že písanie schémy pre audiovizuálne diela nebolo jednoduché. Trvalo to viac než pol roka. Prvú schému fond poslal ešte v decembri minulého roka, ale keďže sme schémy boli tri, fond sa najskôr koncentroval na Schému minimálnej pomoci keďže tá sa týka 90 % žiadateľov a ďalšia schéma pre tlač približne 7 – 8 %. Schéma pre audiovizuálne diela sa týkala 27 žiadostí, takže si fond musel určiť priority a preto si túto schému nechal na koniec.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa za prezentáciu i diskusné príspevky a požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení k tomuto bodu programu.

Hlasovanie o uznesení č. 128:

Prítomní:	21
Za:	20
Proti:	0
Zdržal sa:	1

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 128 bolo schválené.

Bod č. 8 – Informácia o Správe o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2017 – 2018

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril bod programu č. 8, Informácia o Správe o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2017 – 2018 (v prílohe č. 3. tejto zápisnice.

- zároveň uviedol, že MPK k uvedenému materiálu začalo 15. novembra a končí sa 28. novembra 2018.

- Správa bude predložená na rokovanie vlády SR s návrhom uznesenia, ktoré obsahuje úlohy vo vzťahu k jednotlivým rezortom a orgánom verejnej správy. K týmto úlohám patrí zriadiť medzirezortnú pracovnú skupinu na vypracovanie podkladov k aplikácii § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín (povinnosť uvádzať informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny), vypracovať metodické usmernenie k zabezpečeniu kompetenčného vzdelávania zameraného na udržiavanie a zdokonaľovanie úrovne ovládania jazyka národnostných menšín pre skupinu štátnych zamestnancov vykonávajúcich štátnu službu v obciach vymedzených v osobitnom predpise a zriadiť medzirezortnú pracovnú skupinu pre koordináciu vydávania dvojjazyčných formulárov v pôsobnosti obcí a orgánov štátnej správy.

- vo vzťahu k druhej úlohe zdôraznil, že uvedená úprava je v platnosti od roku 2012, avšak doteraz neboli špecifikované oblasti a informácie, ktoré zákon spomína, a to ani v dôvodovej správe k zákonu. Prebieha snaha čo najkomplexnejšie aplikovať toto ustanovenie zákona, chýba však jednotná metodika. Posledná úloha pre všetky predmetné rezorty je prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré sú na základe dotazníkového prieskumu vymenované v samostatnej prílohe správy (príloha č. 10 Správy).

- na základe záverov správy možno konštatovať, že súčasná aplikačná prax je na dobrej ceste. U obecných samospráv sa počet prípadov nedodržania zákona, ktoré by mohlo byť posudzované ako správny delikt znížil o 28 % a u štátnej správy o viac než 32 %. Čiastočne je tento stav výsledkom permanentnej komunikácie so samosprávami, ako aj so štátnou správou, napriek tomu je stav ďaleko od optimálnej situácie. Najviac z nedostatkov sa týka označení, viac než 44 % nedostatkov sa týka neuvádzania informácií o ohrození života a bezpečnosti zdravia. Až 25 % obcí neinformuje svojich občanov o možnosti komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku národnostnej menšiny.

- ďalej informoval, že v súlade s § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov Úrad vlády SR predkladá vláde SR raz za dva roky správu o stave používania jazykov menšín na území SR. Táto správa musí byť predložená do vlády do konca kalendárneho roka. Ešte predtým predpokladáme, že správu zoberie Rada vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť na vedomie.

- vyslovil vďaka všetkým subjektom za vysokú návratnosť dotazníkov Celkovo bola dosiahnutá 98 % návratnosť, čo je najvyššie spomedzi všetkých doposiaľ realizovaných prieskumov. Keďže aj právnické osoby zriadené samosprávami sú povinnými subjektmi ÚSVNM sa obrátil na všetky dotknuté samosprávne kraje (bratislavský, trnavský, nitriansky, banskobystrický, košický a prešovský). Odpovede dostal úrad len od právnických osôb zriadených Nitrianskym samosprávnym krajom.

- v závere prezentácie otvoril diskusiu k tomuto bodu.

Dagmar Takáčsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- opýtala sa, či sa uvažuje aj o podobnom prieskume, v rámci ktorého sa bude skúmať, do akej miery sa dodržiavajú ustanovenia zákona o štátnom jazyku vo vzťahu k používaniu českého jazyka, keďže používanie českého jazyka v úradnom styku nespadá pod zákon o používaní jazykov národnostných menšín. V tejto súvislosti upozornila na trend, že mladá generácia prestáva rozumieť druhému jazyku, ktorý by mal podľa zákona ešte stále spĺňať podmienku základnej zrozumiteľnosti.

László Bukovszky, predseda výboru:

- na otázku odpovedal, že ide o zaujímavý návrh, avšak realizácia dotazníkového prieskumu úzko súvisí s mapovaním povinností a možností vyplývajúcich zo zákona o používaní jazykov národnostných menšín, tak ako aj dotazníkové prieskumy k predchádzajúcim správam. Nevylúčil do budúcnosti skúmať aj zmienenú oblasť. Zároveň upozornil, že prieskum sa týka len na tých obci, ktoré sú v zozname nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z., pretože zo zákona sú tieto obce povinné Úradu vlády SR poskytnúť príslušné informácie.

Dagmar Takáčsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- v tejto súvislosti uviedla, že ustanovenia zákona o štátnom jazyku nepodmieňujú používanie českého jazyka percentuálnym zastúpením obyvateľov českej národnosti, ale príslušnosťou k českej národnostnej menšine.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMES:

- spresnila, že v súlade s § 7 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín je v rámci dotazníkov možné postupovať len v rámci tohto zákona. Spomínanú oblasť je možné skúmať prostredníctvom výberových zisťovaní, keďže predmetný zákon nemá celoslovenskú pôsobnosť.

Peter Medviď, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- upozornil, že odpovede v dotazníkoch nie sú vždy v súlade s realitou. Ako príklad uviedol niekoľkých starostov v rusínskych obciach (svidnícky a bardejovský okres), ktorí najskôr nechceli osadiť dvojazyčné tabule s rusínskym názvom obce a po tom, ako k tomu boli vyzvaní, dali vyrobiť tabule písané po rusínsky ale latinkou v rozpore s tým, že jazyk je kodifikovaný v azbuke. Tento stav trvá už dva roky. Starostovia odpovedia, že majú tabule, avšak tieto nie sú v súlade so zákonom. Ďalej napríklad v obci Krásny Brod sú z jednej strany viac než 30-ročné tabule v ukrajinskom jazyku a len z druhej strany sú v rusínskom jazyku. V tejto súvislosti sa opýtal, ako je možné tento problém riešiť.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval za tento podnet a ubezpečil, že je pripravený takéto problémy riešiť. Ak sa takýmto spôsobom porušuje zákon, ktokoľvek môže dať podnet na Úrad vlády SR, ktorý následne vyzve obec na odstránenie nedostatku. V opačnom prípade môže začať voči obci správne konanie.

- v tejto súvislosti uviedol, že robí všetko, čo je v jeho silách aby sa zákon v tejto oblasti v praxi naozaj plnil. Preto vyzval mestá, obce, nemocnice, obchodné reťazce, energetické firmy atď., aby si plnili zákonné povinnosti. Fyzicky nie je možné všetky povinné subjekty sledovať, ale ak bude podaný podnet na Úrad vlády SR, tento je zo zákona povinný konať.

- v súvislosti so správou dodal, že podobne ako pred dvoma rokmi, aj teraz bol zisťovaný počet zamestnancov ovládajúcich menšinový jazyk v obciach i na úradoch orgánov verejnej a štátnej správy. Došlo k zlepšeniu týchto ukazovateľov, v rómskych obciach sa z 10 % tento podiel zvýšil až na 27 %. To znamená, že je tam 17 %-tný nárast počtu úradníkov, ktorí ovládajú rómčinu na týchto obecných úradoch.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMES:

- doplnila, že tento rok bola správa opäť rozsiahlejšia, nielen čo sa týka obsahu, ale aj pokiaľ ide o počet oslovených subjektov. Išlo o organizačné jednotky ozbrojených síl, ako aj Zbor justičnej a väzenskej stráže. V rámci prípravy prieskumu boli optimalizované dotazníky pre terénny zber dát. V súvislosti s náročnosťou prípravy správy poďakovala tímu, ktorý spolupracoval za profesionálne odvedenú prácu.

Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- položila otázku, aká je momentálne situácia s dvojjazyčnými formulármi.

László Bukovszky, predseda výboru:

- vychádzajúc zo správy uviedol, že stav v tejto oblasti nie je ideálny, čo platí aj pre obecnú samosprávu, aj pre štátnu správu. Na základe dotazníkov v obciach s maďarskou národnostnou menšinou majú aspoň čiastočne k dispozícii dvojjazyčné úradné formuláre v 30 % a čo sa týka štátnej správy, je to 25 %. Oproti predchádzajúcemu roku 2016 je to u obcí 7 %-tné navýšenie a u štátnej správy je to 21 %-tné navýšenie. Podarilo sa naštartovať proces, no uspokojujúci stav je ešte ďaleko. Cez DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy Slovensko (DEUS) je na základe spolupráce so Združením miest a obcí Slovenska (ZMOS) sprístupnených viac než 100 formulárov v slovensko-maďarskej podobe, na budúci rok začínajú sprístupňovať v slovensko-rusínskej podobe pre obce a pracuje sa aj na tom, aby čím skôr boli zabezpečené úradné formuláre aj v rómskom jazyku. Niektoré veľké mestá či väčšie obce sprístupňujú na svojich webových sídlach úradné formuláre aj v jazykoch národnostných menšín. Keďže sú tieto formuláre voľne prístupné, mohli by byť využívané aj občanmi z iných obcí, bolo by však potrebné takéto zdieľanie dvojjazyčných formulárov skoordinať

- keďže sa do diskusie nikto neprihlásil, požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení k tomuto bodu.

Hlasovanie uznesení č. 129:

Prítomní:	20
Za:	20
Proti:	0
Zdržal sa:	0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 129 bolo schválené.

Bod č. 9 – Informácia o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020

László Bukovszky, predseda výboru:

- udelil slovo tajomníčke výboru.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMES:

- informovala, že sa v rámci Akčného plánu plnili viaceré operačné ciele. V rámci cieľa č. 3 je zameraného na účinnejšie zohľadnenie špecifik výchovno-vzdelávacích potrieb osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám požiadala o krátku informáciu pani Máriu Prékop.

Mária Prékop, generálna riaditeľka Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu SR:

- informovala, že v operačnom ciele je 7 úloh, ktoré už od roku 2016 Ministerstvo školstva vedy, výskumu a športu SR (ďalej aj ako „MŠVVaŠ“) priebežne plní. V rámci toho boli pripravené rámcové učebné plány a štátne vzdelávacie programy, konkrétne vzdelávacie štandardy pre nemecký jazyk a ruský jazyk, ktoré sú platné od 1. septembra 2018. Aktuálne sa pripravujú rámcové učebné plány pre stredné odborné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny. Minulý rok MŠVVaŠ vypracovalo 4 rámcové učebné plány pre základné školy a pre gymnáziá. Pre stredné odborné školy je 165 rámcových učebných plánov pre rôzne študijné a učebné odbory.
- MŠVVaŠ naďalej pokračuje aj v projektovej podpore. Ide o podporu projektov pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo školy s vyučovacím alebo s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny. Aj tento rok bolo v rámci výzvy možné poskytnúť finančné prostriedky pre schválené projekty.
- pokiaľ ide o tvorbu učebného materiálu „Zoznámme sa, národnostné menšiny“, bola prezentovaná na poslednom zasadnutí výboru. Odvtedy bola publikácia vrátená na Štátny pedagogický ústav (ďalej ako „ŠPÚ“) na prepracovanie úvodnej kapitoly.
- ďalej informovala, že Rada ministra školstva, vedy, výskumu a športu zasadala naposledy 26. júna 2018. Zo strany menšín bola vznesená požiadavka, aby povinný cudzí jazyk nebol len anglický. Od septembra 2019 už bude voliteľný cudzí jazyk.
- vo vzťahu ku školskému zákonu MŠVVaŠ SR v spolupráci s partnermi vrátane ÚSVNM pripravuje definovanie národnostného školstva.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMES:

- poďakovala sa a prezentovala informáciu o plnení ďalších opatrení k Akčného plánu (v prílohe č. 4 tejto zápisnice).

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa a dodal, že k 4. operačnému cieľu, ktorý sa týka zlepšenia podmienok používania jazykov národnostných menšín a etnických skupín v praxi prebehla v poslednom období séria rokovaní s vedením Národného inšpektorátu práce a Slovenskej obchodnej inšpekcie. Výsledkom rokovaní je dohoda, že inšpektori týchto dvoch inštitúcií budú pri svojich výjazdoch skúmať aj dodržanie jazykových práv menšín. Taktiež výsledkom tejto spolupráce je aj zverejnenie informácie na ich webových sídlach, ktorá upozorňuje na povinnosť subjektov vyplývajúcu z § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z.
- otvoril diskusiu; keďže sa však do diskusie nikto neprihlásil, požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení k tomuto bodu

Hlasovanie uznesení č. 130:

Prítomní:	19
Za:	19
Proti:	0
Zdržal sa:	0

Bod č. 10 – Návrh Plánu činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny na rok 2019

László Bukovszky, predseda výboru:

- oboznámil členov výboru s návrhom plánu činnosti VNMES na rok 2019, ktorý sa nachádza v Prílohe č. 5. Na základe predchádzajúcej diskusie vzišla zo strany podpredsedníčky výboru, pani Takácsovej, požiadavka o možnosť dlhšieho časového úseku na pripomienkovanie materiálu členmi výboru. Na základe tejto požiadavky predseda výboru navrhol, aby sa o tomto bode programu hlasovalo procedúrou per rollam, s čím súhlasili členovia výboru.

Bod č. 11 – Rôzne

László Bukovszky, predseda výboru:

- informoval, že sa v rámci piateho kola implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov na Slovensku (ďalej len „charta“) sa uskutoční 3. až 5. decembra 2018 návšteva Výboru expertov charty na Slovensku. Ide o zaužívaný proces v rámci monitoringu implementácie charty. Návšteva má poskytnúť príležitosť na stretnutie so zástupcami tak štátnych orgánov, ktoré zodpovedajú za implementáciu charty, ako aj s predstaviteľmi menšinových organizácií či tretieho sektora. Vyjadril predpoklad, že MZVaEZ niektoré menšiny už kontaktovalo. ÚSVNM je prizvaný na pracovné stretnutie 5. decembra 2018 na MZVaEZ.

Stane Ribíć, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu:

- v tejto súvislosti informoval výbor, že ho kontaktovali a pracovné stretnutie sa uskutoční 4. decembra 2018.

László Bukovszky, predseda výboru:

- informoval o pracovnom stretnutí riaditeľov národnostných múzeí na Slovensku so zástupcami národnostných menšín, resp. vedúcimi predstaviteľmi národnostných múzeí. Na stretnutí bolo prijaté všeobecné odporúčanie a konkrétne odporúčania k jednotlivým národnostným múzeám. V tejto súvislosti prisľúbil, že uskutoční aj odpočet plnenia jednotlivých odporúčaní. Táto téma je súčasťou aj plánu činnosti výboru na budúci rok.

- zároveň uviedol, že konkrétne problémy bude riešiť aj na separátnych stretnutiach, kde riešenie problémových otázok môže byť efektívnejšie.

Vladimír Sendrei, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- opýtal sa na možnosti spolupráce rómskej národnostnej menšiny s múzeom holokaustu v Seredi a na možnosť samostatného múzea venujúceho sa rómskemu holokaustu.

László Bukovszky, predseda výboru:

- ubezpečil pána Sendreia, že vedenie Slovenského národného múzea, MK SR, ako aj SVNMM považujú pripomínanie si rómskeho holokaustu aj prostredníctvom múzea za potrebné.

- vyjadril presvedčenie, že sa v pláne činnosti, Múzea holokaustu v Seredi premietne aj tento aspekt.

Vladimír Sendrei, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- opýtal sa, či výbor podporí jeho požiadavku.

László Bukovszky, predseda výboru:

- zopakoval, že bude sledovať dianie a pripomenul, že člen výboru, ktorý zodpovedá aj za národnostné múzeá nie je prítomný na zasadnutí výboru. Prisľúbil v tejto veci komunikovať so zodpovednými, keďže je presvedčený o potrebe takýchto podujatí.

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- vyjadrila spokojnosť, že sa spomínané stretnutie uskutočnilo. Všeobecných odporúčaní bolo definovaných pomerne veľa a všetky boli relevantné. Vyjadrila potrebu dozerieť na to, ako sa odporúčania premietnu do praxe.

Hana Zelinová členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- ocenila, že bol vytvorený rámec pre spoločné rokovanie, a ocenila jeho pracovnú atmosféru.

László Bukovszky, predseda výboru:

- informoval tých, ktorí sa stretnutia nezúčastnili, že riaditelia jednotlivých múzeí na ňom predniesli krátke informácie o svojich múzeách a príslušníci dotknutých národnostných menšín na ne priamo reagovali;

László Bukovszky, predseda výboru:

- k Informácii o príprave hodnotiacich správ Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny za obdobie rokov 2017 – 2018 pripomenul, že zo zmeny štatútu výboru vyplýva, že v roku 2019 bude VNMES pripravovať tri správy: o kultúre národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín. Avizoval, že sa sekretariát výboru obráti v tejto veci na členov začiatkom roka pred prvým zasadnutím výboru;

- k Informácii o Minimálnych štandardoch pre národnostné menšiny v EÚ uviedol, že 13. novembra Európsky parlament prijal materiál o minimálnych štandardoch pre národnostné menšiny v EÚ. SVNMM k nemu vydal tlačovú správu. Materiál si možno prečítať aj v češtine, nemčine, maďarčine, chorvátčine a poľštine;

- k Informácii o doplňujúcich voľbách do VNMES oznámil, že do 7. decembra 2018 bolo možné registrovať sa ako voliteľ alebo registrovať kandidáta na náhradníka za členov výboru za rómsku národnostnú menšinu (uvoľnili sa pozície dvoch náhradníkov) a židovskú národnostnú menšinu (volený bude jeden náhradník). predbežný termín doplňujúcich volieb je 11. december 2018;

- otvoril diskusiu k vyššie uvedeným bodom programu.

Alena Kotvanová, tajomníčka VNMM:

- informovala členov, že budú kontaktovaní vo veci dohôd, v rámci ktorých budú pokryté ich výdavky spojené s účasťou na zasadnutiach výboru.

Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- upozornila, že na občianskych preukazoch sa nachádza zlý preklad do anglického jazyka. Štátna príslušnosť je preložená nesprávne ako *nationality*, nie *citizenship*.

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril diskusiu k uvedeným informáciám v rámci bodu Rôzne;

- keďže sa nikto neprihlásil, poďakoval členkám a členom za prácu odvedenú vo výbore v roku 2018, obetovaný voľný čas, participáciu a korektný prístup. Vyslovil nádej, že spolupráca bude aj v budúcom roku na rovnakej, alebo na vyššej úrovni. Avizoval, že od budúceho roka bude na začiatku schôdzí vymenúvať neprítomných členov výboru a bude prísnejšie vyžadovať ich prítomnosť. Na záver poprial požehnané Vianoce a šťastný nový rok a uzatvoril zasadnutie výboru.

V Bratislave 17. januára 2019

Vyhotovila: PhDr. Alena Kotvanová
tajomníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Schválil: PhDr. László Bukovszky
splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny,
predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

